

3 (Sem-2/CBCS) SKT HG/RC 1

2023

SANSKRIT

Paper : SKT-HG/RC-2016

(Indian Culture and Social Issues)

(Honours Generic/Regular Course)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

UNIT—I

(Understanding Culture / সংস্কৃতিৰ অৱধাৰণা)

(Marks : 40 / মূল্যাংক : ৪০)

1. Answer the following questions in brief : 1×6=6

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ সংক্ষেপে দিয়া :

(a) Write the name of the oldest Veda.

আটাইতকৈ পুৰণি বেদখনৰ নাম লিখা।

(b) In which river-bank Sindhu Civilization was grown up?

কোনখন নদীৰ পাৰত সিন্ধু সভ্যতা গা-কৰি উঠিছিল?

(2)

- (c) How many members are there in a group of Ojāpālī?

ওজাপালিৰ এটা দলত কিমানজন সদস্য থাকে?

- (d) Write the name of a prominent God of the Vedic Sabhyatā.

বৈদিক সভ্যতাৰ এজন প্ৰধান দেৱতাৰ নাম লিখা।

- (e) Who is the author of the *Kathāsaritsāgara*?
'কথাসৰিৎসাগৰ'ৰ লিখক কোন?

- (f) In which State of India, primarily 'Lohari' is celebrated?

ভাৰতবৰ্ষৰ কোনখন ৰাজ্যত প্ৰধানতঃ 'লোহৰি' উদ্‌যাপন কৰা হয়?

2. Answer the following questions :

2×2=4

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Give an idea on the literature of the Vedic Civilization.

বৈদিক সভ্যতাৰ সাহিত্যৰ ওপৰত এটি আভাস দিয়া।

- (b) Give two examples of the agricultural festival of India.

ভাৰতবৰ্ষৰ দুটি কৃষিভিত্তিক উৎসৱৰ উদাহৰণ দিয়া।

A23/766

(Continued)

(3)

3. Write short notes on any two of the following : 5×2=10

তলৰ যি কোনো দুটাৰ চমু টোকা লিখা :

- (a) *Rtusamhāra*

'ঋতুসংহাৰ'

- (b) Oṇam

ওণম্

- (c) *Daraṅgiyā Ojāpālī*

দৰংগীয়া ওজাপালি

4. Answer any two of the following : 10×2=20

তলৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Write a note on the Nature worship as found in the Vedic Sabhyatā.

বৈদিক সভ্যতাত প্ৰতিফলিত হোৱা প্ৰকৃতি পূজাৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।

- (b) Discuss the relationship between Sanskrit literature and Satriyā dance form of Assam.

অসমৰ সত্ৰীয়া নৃত্যৰ লগত সংস্কৃত সাহিত্যৰ সম্পৰ্ক সম্বন্ধে এটি আলোচনা আগবঢ়োৱা।

A23/766

(Turn Over)

(4)

- (c) Discuss the influence of the *Rāmāyaṇa* on the *Uttararāmacarita* of Bhavabhūti.

ভৰভূতিৰ 'উত্তৰৰামচৰিত'ত 'ৰামায়ণ'ৰ প্ৰভাৱ কেনেদৰে পৰিছে, সেই সম্পৰ্কে এটি আলোচনা আগবঢ়োৱা।

- (d) Give an introductory note on the seasonal festivals of India.

ভাৰতবৰ্ষৰ ঋতুগত উৎসৱ সম্পৰ্কে এটি প্ৰাৰম্ভিক টোকা প্ৰস্তুত কৰা।

UNIT—II

(Social Issues / সামাজিক বিষয়)

(Marks : 40 / মূল্যাংক : ৪০)

5. Answer the following questions in brief : 1×4=4

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ সংক্ষেপে লিখা :

- (a) Write the derivation of the term 'ধৰ্ম'.

'ধৰ্ম' শব্দটোৰ ব্যুৎপত্তি লিখা।

- (b) Write the name of a commentator of the 'যাজ্ঞবল্ক্যস্মৃতি'.

'যাজ্ঞবল্ক্যস্মৃতি'ৰ এজন ভাষ্যকাৰৰ নাম লিখা।

(5)

- (c) Who is Vikarṇa?

বিকৰ্ণ কোন?

- (d) What is the subject matter of the Chapter 66 of the *Sabhāparvan* of the *Mahābhārata*?

'মহাভাৰত'ৰ সভাপৰ্বৰ ৬৬নং অধ্যায়টোৰ বিষয়-বস্তু কি?

6. Answer the following questions :

2×3=6

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Who is the author of the *Vajrasūci*? What is the prime subject matter of the work?

'বজ্ৰসূচী'ৰ লিখক কোন? এই গ্ৰন্থখনৰ মুখ্য বিষয়বস্তু কি?

- (b) "व्याघ्रान् मृगः कोपयसेऽतिवेल्मु।"

What is the significance of this statement?

এই বাক্যশাৰীৰ তাৎপৰ্য কি?

- (c) "वेदोऽखिलो धर्ममूलम्।"

In which book this statement is found?

What is the meaning of the term 'ধৰ্মমূলম্'?

কোনখন গ্ৰন্থত এই উক্তিটো পোৱা যায়? 'ধৰ্মমূলম্' শব্দটোৰ অৰ্থ কি?

(6)

7. Write the content of the following verses (any two) : $5 \times 2 = 10$

তলত দিয়া শ্লোকসমূহৰ সাৰাংশ লিখাঁ (যি কোনো দুটা) :

(a) বেদ: स्मृति: सदाचार: स्वस्य च प्रियमात्मनः।
एतच्चतुर्विधं प्राहुः साक्षाद्धर्मस्य लक्षणम्॥

(b) गच्छ त्वं कितवं गत्वा सभायां पृच्छ सूतज।
किं नु पूर्वं पराजैषीरात्मानमथवा नु माम्॥

(c) पत्नी दुहितरश्चैव पितरौ भ्रातरस्तथा।
तत्सुता गोत्रजा बन्धुशिष्यसन्नह्यचारिणः॥

8. Answer any two of the following questions : $10 \times 2 = 20$

তলৰ যি কোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখাঁ :

(a) Give an idea on Dharma and its contribution to the society.

ধৰ্ম আৰু সমাজলৈ ইয়াৰ অবদান সম্পৰ্কে এটি আভাস দিয়াঁ।

(b) Write a note on the tradition of Indian Society.

ভাৰতীয় সমাজৰ পৰম্পৰা সম্পৰ্কে এটি টোকা প্ৰস্তুত কৰাঁ।

(7)

- (c) Discuss the response of Bhīṣma when Draupadī put some questions in the Dyūtasabhā.

দ্যূতসভাত দ্ৰৌপদীয়ে কৰা প্ৰশ্নসমূহৰ ওপৰত ভীষ্মই কৰা প্ৰতিক্ৰিয়া সম্পৰ্কে এটি আলোচনা আগবঢ়োৱাঁ।

- (d) Explain the following verse with reference to the context :

প্ৰসঙ্গ-সঙ্গতি দৰ্শাই তলৰ শ্লোকটো ব্যাখ্যা কৰাঁ :

दृश्यन्ते वै विकर्णेह वैकृतानि बहून्पि।
तज्जातस्तद्विनाराय यथाग्निररणिप्रजः॥

★ ★ ★